

Előfizetési árak:

Egy évre	12 ft
Félévre	6 "
Három hónapra	3 "
Egy hónapra	1 "
— Egyenlő részletekben 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkájához szükséges fel-
adatok intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szerkesztéséről, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Jegyzői tanfolyam.

Nagybecskerek, július 13.

Azon évről évre fokozódó érdeklődés-
nél fogva, melyet a nagy közönség ezen
intézménnyel szemben tanúsít, egész ter-
jedelmében közöljük a torontálvármegyei
községi és körjegyzői szaktanfolyam sza-
bályzatainak kivonatát.

I. A tanfolyam alapítása és célja. A
tanfolyamot 1889-ik évben egy volt köz-
ségi jegyző kezdeményezésére Torontálvár-
megye akkori alispánja, méltóságos Rónay
Jenő kir. tanácsos főispán ur igazgatása
alatt magán egyénekből álló társaság ala-
pitotta, melyet 1890. május hó 12-én a
torontálvármegyei jegyzői egyesület vett át, s
tart fenn máig az államkormány, Torontál-
vármegye közönsége, és Torontálvármegye
községeinek segélyezése mellett. Célja a
községjegyzői pályára szánt valamint a
már jegyzői vizsgára készülők akképen
való kiképzése, hogy a községi életben
előforduló jogi műkifejezéseket megértsék,
elméleti alapját megvessék azon tudomány
halmaznak, melyből a szakvizsgát ki kell
állaniok, s eme tudománytárgyakat azon
képen tanulják el, hogy azokból mind el-
méleti mind gyakorlati hasznuk meglegyen.
E végből az előadások gyakorlattal kötvék
össze.

II. A tanfolyam jellege s előnye. A tan-
folyam magán jellegű, a mennyiben annak
végzése és bizonyítványa — a vármegyék
kebelében szervezett jegyzői szigorló bizott-
ságok előtt letett vizsgákról bizonyítvány
nélkül — jegyzői állásra nem képesít;
de a kik e tanfolyamot jó sikerrel végez-
ték, azok nevei a nagyméltóságú belügyi
m. kir. miniszterium 1894. márczius 9-én
15.655. sz. rendelet szerinti jelöltendők
s a hazai törvényhatóságokkal közöltetnek,

hogy hason minősítettségi egyénekkél
szemben előnyben részesíttessenek.

A tanfolyam felett állami felügyelet is
gyakoroltatik, a mennyiben a zárvizsgá-
kon a belügyi kormány magát kiküldött
biztosa által képviselteti.

A közvetlen felügyeletet: a megyei
jegyzői egyesület, míg a szellemi vezetést a
vármegye alispánja mint a tanfolyam igaz-
gatója eszközöli.

III. A tanfolyam székhelye. A tanfolyam
Nagy-Becskerek rendezett tanácsu váro-á-
ban, a megye székhelyén van elhelyezve.
A város a budapest—orsova—báziási vas-
utvonalon közelíthető meg Nagy-Kikinda
állomáson a nagykikinda—nagy-becskereki
h. érd. vonalra átszállás által.

IV. A tanterv. A tanfolyam egy osz-
tályból áll, kezdődik minden év szeptem-
ber hó 1-én s tart a reá következő év
junius hó végeig, megnyitáshoz mindenkor
legalább 22 hallgató felvétele szükséges.

A tanfolyamon a következő tantár-
gyak adtatnak elő, u. m.:

Az első téli félévben: 1. A magyar
közjog (különös és főtekintettel az ország
alkotmányára, a képviselő-választási eljá-
rásra, az állampolgárságra, az állampolgá-
rok közjogi viszonyaira, az egyházak jog-
állítására, Magyarországnak a társországok-
hoz és Ausztriához való viszonyára). Heti
3 órán.

2. Tiszti iránytan. Heti 1 órán.

3. Pénzügytan. A nemzetgazdaságtan
általános elvei. Az államszámvitel. Heti
5 órán át.

4. Közegészségügyi igazgatás. Felölelve
az 1876: XIV. t. cz. s az ide vonatkozó
más törvények s rendeleteket, a betegápol-
lásügyet. Heti 1 órán.

5. Magyar magánjog az osztrák pol-
gári törvénykönyvvel. Heti 4 órán.

6. A törvényhatósági és községi ön-
kormányzat. Heti 3 órán.

7. Vallásügyi igazgatás. Különösen a
magyar egyházjog (külömböző vallásfeleke-
zetek) alapelvei, egyházi szolgáltatások,
kegyuri jog, adók s párbér, házassági
ügyek. Heti 3 órán.

8. Magyar közigazgatási jog általános
része, különös tekintettel az ország köz-
igazgatási, birói, katonai, egyházi hatóság-
ainak szervezetre. Heti 2 órán.

A második nyári félévben: 1.
Politikai közigazgatás. Népszámlálás, sta-
tisztika, be- és kivándorlás, illetőségi ügy,
bejelentés, utlevélügy. A rendészet köré-
ből a rendőri hatalom szervezete, állam-
rendészet (egyesület, gyülekezés, katonai
karhatalom, kivételes rendszabályok, fegy-
ver- és löporárulás, sajtóügy), közrendé-
szet (tűzrendészet, közérkölcösiség, szeren-
csejátékok, ünnepek megünneplése, toloncz-
ügy, cselédtűz), közbiztonsági rendészet
(építési rendtartás, kazánügy, robbanékony
anyagok gyártása s szállítása). Heti 2
óran.

2. Kihágási törvény a büntető tör-
vénykönyvnek a közigazgatást érintő része.
Heti 1 órán.

3. Pénzügyi jog. Egyenes adók, had-
mentességi díj, közadók kezelése. Közve-
tett adók, bélyeg és illeték, egyedáruság,
italmérési jog, az utadó s az e körüli el-
járás. Heti 5 órán.

4. Katonai közigazgatás. Védő, hon-
védség, népfelkelésre vonatkozó törvény s
védtörvényi utasítás, különösen a sorozás,
felmentés, nősülés s nyilvántartás. Katonai
beszállásolás, beszállásolási pótdó, lősziük-
séglet fedezése, előfogat és élelmezés.
Mozgósítás. Heti 4 órán.

5. Közigazgatási igazgatás. A birtok-
viszonyok rendezésére vonatkozó törvények
ismertetése, kisajátítás, vizügy, mezőrend-

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Arzén király levéltára.

(Király-idyll az újabb korból.)
Irtá: Masque.

Ede király, Abrakadabra választott feje-
delme, nagy pompával temette el Arzén exkirályt,
a Balkán cedrusát. Megbuzatta a hitelbe hozat-
ott harangokat, kirukkoltatta ünnepiesen meg-
fésülködött testőrségét s a néphez kiáltványt in-
tézett, melyben ékes szavakkal magasztalta az
elhunyt érdemeit. Aztán birtokba vette apai
örökségét. A hagyaték két papirgallérból, kilencz-
venhét csomag francia és svájci kártyából,
egy aluminium-messzelátóból, három cséplőgép-
ből s egy oszomó irományból állott.

Dicsőségesen országgló Ede bezárkózott a
Grand Hotel de France et de Russie 47-ik
számu szobájába, ahol tegnap még Arzén ex-király
lakott, pár percig kegyelettel nézegette bo-
dó-gult atyjának és Juppajdárum Juhéja kisasz-
szonyrak rózsaszín szalaggal díszített arczképeit
s hozzáfogott a gondosan őrzött levélcsoomó át-
olvasásához.

Az első írás következőképp hangzott:

„Imádott kutyám! Beszéltem az izmaelitával.
Nem képezed, mon petit chien chéri, micsoda im-
pertinenciaz lakozik ebben a pénzes zsákban.
Ime a feleletei:

1°. Az Arany Sárkány, a Gyémánt Sas
avagy a Brahmputra-rendjelekért külön-külön
vagy együtt véve nem hajlandó adni egy fa-
batkát sem; állítólag megvan neki már a Vértő
Szent Sziv nagykeresztje is, s potom nyolcz-
száz frankon jutott hozzá.

2°. Nem elégszik meg azzal, ha Marko
Zárát csupán miniszterelnökké nevezed ki.
Ellenben ha megteszed fő-tandijbeszédnek és a
pénzes levelek főigazgatójának is, nem idegen-
kedik némi proviziótól.

3°. Abban az esetben, ha VIII. Bonifác-
nak, Csiszói királyának, háború: üzenél s ezzel
egy kis baisse t tudnál előidézni, nem fősvény
kednék néhány szazezer frankkal.

Gondold meg, kutyácskám, hogy ez a VIII.
Bonifác egy vízfű kamasz, akinek már régen
szüksége volna egy kis leczkére. S ne feledd,
hogy epedve sóvárog utánad hűséges és szerel-
mes kis macskáid:

Titánia.

A második levél már rövidebb volt:

„Kedves gumi majmom! Sietek közölni,
hogy az örült lord csakugyan ugrik. Irásban
kötelezte magát, hogy ha igazán megadod ne-
kem a Maisonreuge hercegnői címet, elvesz
feleségül, s költségeidet megteríti kerek husz
czer fontban. Mit szólsz hozzá? Ha a balvég-
zet elválasztana, akkor is változatlanul örök-
kön szeret a te kis kolibríd,

Lola.

A harmadik papiros szákszavu. üzleti táv-
irat volt:

„A tizenyolez waggon koporsót utnak indi-
tottam. Ismételve kérdem, nem volna-e hajlandó
az ügyl-tet velem számoltatni el? Utalok aján-
latom előnyöségére. A veszettség nem tenne többet
koporsónként 37 frcs 75. centimesnál.

Stehenson Eva.

Ennek a táviratnak párjára is rögtön rá-
akadt a gyászoló király:

„Sajnálom, de a vizipuskákért és a Bell-
féle Ágyukért cserébe csak Simson-cséplőgépekkel
és Maxence-zongorákkal szolgálhatok. Az arhivum

makulaturája kilónként 15 centimesmal bármikor
szállítható, St. Eva.”

Ede király megilletődéstől remegő kézzel
tette félre a táviratokat s két okiratot bontott
szét, melyek egymás mellett heverték a csomóban.
Ezeket az okiratokat már jól ismerte. Az egyik-
ben Arzén király fia javára lemondott trónjáról
s csak három millió frank végkielégítést kötött
ki magának; a másikban újabb másfél millió
frankért kötelezte magát, hogy Abrakadabra or-
szágba sohase fogja betenni a lábát.

A következő papir már az ő kezeirása volt.
Az ő keze írása! Meglátszottak rajta a szám-
üzetés keserű könyei. Ede király ezt olvasta ki
az ismerős vonásokból:

„Kedves fiam, meggondoltam a dolgot.
Elég lesz, ha 60,000 frankot adsz Klopiczka
grófnénak. Igaz, hogy kétszázszáz igérem
neki, de akkor még nem voltam földönfutó.
A különbséggel pompásan rendezhetném a book-
mákereknél való hátralékaimat. Végre is csak
nem fogod eltűnni, hogy kiballottirozzanak az
Ifju Oriások klubjától, engem a ki...”

Itt megszakadt a koncepcus. Ede király
mintha emlékezett volna erre a levélre. Csak-
hogy, úgy tetszett neki, a hozzá jutott jegyzék-
ben Klopiczka grófné már csupán 30,000 frankra
tarthatott számot. Hány koncepcust téphetett
össze a szegény földönfutó, míg lelki harozai-
ban idáig érkezett!

Nyugtatónyok és elismervények következ-
tek. Elismervények a földönfutó elárverezett ingó-
ságainak átvételéről, zálogcédulák a számüzött
ingeiről, és nyugtatónyok az ezüstneműről szóló
zálogcédulák ideiglenes letétbe helyezéseiről. Ede
király elővette keszkenőjét s csöndesen zokogott.
— Szegény, szegény atyám!

De csak akkor fogta el igazán megillető-

ország, vadászat, halászat, selyemtenyésztés, méhészet, borászat (filoxeraügy), erdőtervény (faiskolaügy). Állategészség és állattenyésztés. Heti 5 órán.

6. Ipar- és kereskedelmi s közlekedési közigazgatás. Iparügy, házaló kereskedés, vásárrendtartás, mértékek és súlyok, közutak és vámok az utrendészettel, posta, távirat telefon. Heti 5 órán.

7. Magyar magánjog különös része. Csőd, váltó- és kereskedelmi jog általános ismertetése, telekkönyvi rendtartás, községi bíráskodás, végrehajtási törvény, kézbesítés. Heti 2 órán.

8. Közoktatásügyi igazgatás. Népiskolai, óvodai, közép- és felső iskolai rendtartás, iskolai számadásügy. Heti 1 órán.

9. Törvényhatósági és községi háztartás, számvitel és pénztárkezelés az utadóüggyel. Heti 2 órán.

10. Közigazgatási eljárás. Különös és fő tekintettel a községi közigazgatási eljárásra (ügyvitelre). Heti 1 órán.

V. Hallgatók felvétele. A tanfolyamra felvétetik, a ki az 1883. I. t. cz. 6. §-ában előírt elméleti képzettséget igazolja, továbbá az is, ki ezt igazolni nem tudja, de azt, hogy az 1883. évi I. t. cz. életbe lépte előtt és azóta is megszakítás nélkül mint jegyző vagy segédjegyző működött.

A felvétel iránt akár szóbelileg, akár írásbelileg lehet jelentkezni minden év augusztus hó 15. ig.

A felvételi kérvényhez az okmányok eredetiben vagy hiteles másolatban csatolandók.

A felvétel iránti kérvény a tanfolyam igazgatójához adandó be. (Nagybecskerek, megyeház I. em. 12. ajtó)

A jelentkezettek a fel vagy felvételről írásbelileg értesítetnek.

IV. Tandij. A tanfolyamhallgatók évi tandija 30 frt, mely egy összegben fizetendő.

Torontálmezei szegénysorsu egyének az igazgatói (vagy előadói) értekezlet ajánlatára a jegyzői egyesület által tandijelengedésben részesíthetők, de csak akkor, ha az első félév végén tartott vizsgán jeles készülséget tanusított s kifogástalan magaviseletű.

VII. Internatus. A torontálmezei jegyzői szaktanfolyamon bennlakással egybekötött tápintézet állított fel.

dés, mikor a csendülék alatt fekvő terjedelmes okiratot kezdte betűzgetni. Szerződés volt ez, mely egyrészt az abderai pompes funéres igazgatósága, más részről Betli gróf, azelőtt Arzen király között kötött. E szerződés első pontja így szólt:

1. Betli gróf kötelezi magát kieszaközölni, hogy minél később bekövetkezendő halála esetén a temetés rendezésével az abderai pompes funéres igazgatósága bizassa meg. Visszont emez provizóként előre kiutalványozza a huszezer frankban előirányzott költségek hét százalékát.

Hasonló gondos előrelátásra vallott a szerződéshez csatolt levél is, melyben egy abderai tudós tanár ugyanilyen föltétel mellett késznek nyilatkozott a bebalzsamozás díjából tíz százaléknak átengedésére. S végül a Balkán-vidéki múzeum egy irata, melynek értelmében a nevezett múzeum Arzen exkirály csontvázáért kész kiutalványozni tízezer frankot Betli grófnak, a csontváz ez idő szerinti tulajdonosának.

Ede király könyve úgy hullott, mint a záporosó.

— Mi marad meg belőled, drága jó atyám! — sóhajtott keservesen. — Csak halhatatlan szellemed s ez a néhány papírlap!

Csak hogy minden, de minden illuzió ezen a világon. Anghogy Ede király az utóbbi szavakat elszokogta, kezebe akadt az utolsó papírlap is. S nagy meglepetéssel a következőket olvasta belőle:

„Kedves fiam, midőn kegyelettel nézed át hátra hagyott irományaimat, tudd meg, hogy ezek az irományok már nem az én irományaim. Ugy szerelmi levelezésemet, mint összes egyéb hátrahagyott irományaimat eladtam egy amerikai kisdónak, aki ezeket öt éves füzetekben fogja kiadni, százezer példányban.”

Ede király merengve nézett az ürbe, szeretett, felejthetetlen édes atyja után.

A tápintézet mindaddig mig elegendő anyagi eszközök a tanfolyam rendelkezésére nem állanak, hogy ezt állandósítsa, minden évben csak akkor fog megnyitni, ha ezt legalább 22 hallgató akarja igénybe venni.

A tápintézetben a hallgatók közösen helyzetnek el a rendelkezésre álló termek arányában.

Az ellátás áll: lakásból, élelmezésből (reggeli, ebéd, vacsora) fűtés, világítás, ágynemű mosása és kiszolgálásból és orvosi segélyben való részvételéből.

Minden hallgató, a ki tápintézetbe felvétetett, köteles magával hozni: 1 szalmazsákot és pedig 174 cm. hosszú, 80 cm. szélességűt; 2 ágylepedőt, — 1 fejpárnát, zsákot ugyanolyan vászonból mint a szalmazsák, — 1 tollal töltött fejpárnát hozzá való 2 huzattal — 1 paplant ugyanolyan hosszú és szélességűt minő a szalmazsák s ehhez 2 huzatot.

A fehérművek mosása külön díjazás mellett történik a tápintézeti vállalkozó által a szerződésileg elvállalt ár mellett.

A reggeli áll: egy adag kávéból kiflivel; — az ebéd áll: husleves, marhahus, mártás, főzelékből rajta főtt hussal; — hetenként kétszer csütörtökön és vasárnap felváltva negyedik tál étel gyanánt főtt vagy sült tészta avagy peccenyéből: — a vacsora áll: egy adag friss ételből kenyérral.

A ki a tápintézetbe fel akar vétetni köteles e célból a tanfolyam megnyitása előtt mindig augusztus hó 15-ikéig a tanfolyam igazgatóságához írásban folyamodni s az ellátási díj két havi összegét előre beküldeni, s a tápintézeti kötelező nyilatkozatot szülsége (gyámja gondnoka) által kiállíttatni. Ezen nyilatkozatot az intézet kívánatra ingyen megküldi. Az egyszer felvett egyén a tápintézetből — a tanfolyamról eltávozás nélkül — ki nem léphet s a díjakat fizetni köteles.

A tápintézetért havonta 18 frt, fűtés, világítás, kiszolgálásért 3 frt 15 kr, orvosi díj címén 15 kr, összesen 21 frt 30 kr fizetendő minden hó megelőző 20-án. Ezen összeg teljes és pontos befizetéseért a szülsők, gyámok, gondnokok tartoznak felelősséggel.

VIII. Vizsgálat. Bizonyítvány. A tanfolyamon két vizsga tartatik; egyik a félév végén; az ezen vizsgán kielégítő készülséget nem tanusított hallgató a következő félév első hava végén új vizsgát tartozik kiállani, s ha készülségének semmi jelét nem adja, a tanfolyamról eltávolítható. A másik vizsga az év végén tartatik. Ezen vizsgálat írásbeli és szóbeli:

Az írásbeli vizsga a gyakorlati közigazgatás köréből vett valamely kérdésre adandó írásbeli indokolt feleletből, vagy egyes községi közigazgatási eset írásbeli elintézéséből áll.

A jelölt, ha három feladvány közül legalább kettőt kielégítőleg meg nem fejtett, szóbeli vizsgára rendszerint nem bocsátható, az előadói kar együttes megállapodása esetén azonban ettől eltérni lehet.

Az írásbeli vizsga, melynek időtartama minden egyes hallgatóra nézve legalább egy fél óra, nyilvánosan tartatik s az írásbeli feladatok megvitatásánál veszi kezdetét, azon kívül a hallgatókhoz minden egyes tárgyból legalább egy kérdés intéztetik.

A szóbeli vizsgálaton egy vagy több tárgyból visszavetett egyén a szóbeli vizsgálat ismétlésére utasítandó.

A szóbeli vizsgálaton minden tárgyból ismétlésre utasított egyén csakis a tanfolyam újabb 1 évi hallgatása után bocsáthatik ismét vizsgálatára.

A szóbeli vizsgán egy vagy két tárgyból visszavetett hallgatónak újabb részleges vizsgálatra 3, illetve 6 havi határidő tűzhető ki.

Az ismételt vizsgálat teljes sikertelensége esetén a hallgató újabb vizsgálatra nem bocsátható; de ha csak egyes tárgyból találtatott készületlennek ez eset-

ben csupán ezen tárgyak ismétlésére vehető vissza.

A tanév végén letett vizsgáért külön díj nem jár, azonban az ismételt vagy rendkívüli vizsgázásért 25 frt vizsgadíj fizetendő.

A ki a kitűzött vizsgálati határidőt indokolatlanul elmulasztja, befizetett vizsgadíját elveszti.

A tanév végén letett vizsgáról bizonyítvány állíttatik ki.

A bizonyítványban csakis az összeredmény, vagyis az egyszerűen, illetőleg kitüntetéssel történt minősítés ténye jelenítetik ki.

A bizonyítványt az igazgató és a vizsgáló bizottság mindenik tagja aláírja s a tanfolyam pecsétjével láttatik el.

IX. Fegyelmi szabályok. Az előadásokat minden hallgató hallgatni köteles.

A tanfolyamhallgatók polgári viszonyaiban, valamint közfenyítés alá tartozó cselekményeikre nézve a köztörvényeknek és hatóságoknak, tanfolyami magaviseletükre nézve pedig a tanfolyami rendeletek és fegyelmi szabályoknak s a tanfolyam hatóságának vannak alárendelve.

A tanfolyami hallgatók illetelmes magaviseletre és a fennálló törvényeknek vagy a tanfolyam igazgatósága által e célra kibocsátott külön rendeleteinek megtartására kötelezvék.

Azok, a kik ezek ellen vétének, különösen kik a tanfolyami rendet és csendfeltűnően háborítják, vagy a tanczélokra szolgáló intézményeket, taneszközöket és gyűjteményeket megkárosítják; kik folytonos hanyagság vagy illetlen magaviselet erkölcsen vagy boszantást gerjesztő tények által közbotrányul szolgálnak, kik az előadásokat vagy saját társaikat megsértik, kihágásuk mértékéhez képest fegyelmi eljárás alá vonatnak.

Ha valamely hallgató bármely közhatalóság vagy bíróság által vizsgálat alá vonatnék, a hozott határozat az illető törzskönyvi lapján feljegyzendő, ezen felül ellene a fegyelmi eljárás is megindítandó.

X. Szünidőkről. A tanév I. és II. félévre oszlik. Amaz szeptember hó 1-én kezdődik és január végével fejeztetik be, emez február hó 1-én kezdődik és június végeig tart.

Rendes szünetek:

a) A karácsonyi ünnepek deczember 23-tól január 2-ig bezárólag;

b) husvétü ünnepek nagy csütörtöktől az ünnep harmad napjáig.

XI. Könyvtár. A jegyzői szaktanfolyam könyvtárát minden hallgató használhatja s ezen használatért a beiratáskor havonta 15 kr, vagyis egy tanévre összesen 1 frt 50 kr díjat tartozik fizetni.

A könyvtár tankönyvei a hallgatóknak ezek kérelmére a tanfolyam egész tartamára is kiadatnak; oly tankönyveket, melyekből elegendő példány nincs, két-három hallgató együttesen használhat.

A tankönyveket a könyvtári tisztség-gel megbízott előadó tanártól lehet kikérni.

Mindenki felelősséggel tartozik a kivitt könyvért; az egyszeri használat által megviselt könyvet tartozik az illető használó újra beköttetni illetve jó karba visszaállíttatni; a szétéptett, egyszeri használat által hasznavehetetlen állapotba jutott könyvet pedig a könyvtárnak újra beszerezni vagy a bolti árát megtéríteni.

A tanfolyam egész tartamára használat végett kivett könyvek a tanfolyam zár-vizsgákor a könyvtárba beszolgáltatandók, mivel különben az illető végbizonyítványt nem kap.

XI. A hallgatók magánmunkálkodása. Mint gyakorlati iskola, megengedi, hogy hallgatói a tanórákon kívül közhivataloknál (vármegye, pénzügyigazgatóság, városi, kir. járásbíró, kir. adóhivatal, szolgabíró, államépítészeti hivatal, kir. tanfelügyelő, egyéb pénzügyi hivatalok s állami kirendeltségeknél, pénztézetek s ügyvédek, közjegyzőnél) alkalmazást vállalja-

nak, de a mely a tanulmány hátrányára nem történhetik; ily alkalmazást azonban a tanfolyam nem közvetít, de a kik a tanfolyamon jó előmenetelt tanúsítanak, szorgalom s magaviseletükben feltűnnek, azok alkalmaztatása érdekében a tanfolyam igazgatósága a közhatóságoknál az esetben ha üresedés van közbelép.

Minden egyébre nézve felvilágosítást ad a tanfolyam igazgatója.

Daniel László,

alispán,
mint a tanfolyam igazgatója.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 29. Közigazgatási bizottsági ülés.
Julius 29. A t. h. é. v. igazgatósági ülés.
Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.
Augusztus 20. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Pethő Sándor módosi kir. járásbírói segédtelek könyvvizetőt az újvidéki kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Mérget ivott.** Mint temesvári tudósítónk írja, Kis Becskerek helységben Nauy Mátyás gazdálkodó 18 éves fia Mátyás a napokban választóvíz és higanyból álló vegyülettel szerszámot tisztított. A mérget tartalmazó palack mellett egy pálinkapalack is állt s Nauy pálinkát akarván inni, tévedésből a másik palack tartalmát ürítette ki. Rögtöni orvosi segély daczára a fiatal ember meghalt. Miután gyilkosság vagy öngyilkosság esete nem forog fenn, a holttestet nem boncolták.

— **Bolttűz.** Tegnap este tíz óra tájban tűz volt a fő utcazi Weisz Herman-féle üzlet-helyiségben. Atható égési szag figyelmeztette az elzárt üzlet előtt haladókat, hogy benn tűzveszedelem van terjedőben, csakhamar meg hallható volt az a félelmetes pattogás is, amely a könnyen gyuló tárgyak égését kíséri szokta. A tűzoltósnak, amely dr. Demkó Pál főparancsnok vezetése alatt gyorsan a vész helyén termelt, tetemesen megnehezítette a munkáját, hogy a helyiségbe, ahonnan egyre fojtó füstfellegek gomolyogtak, be nem hatolhatott mindjárt, mert azt ajtókat nem volt szabad kinyitni, nehogy a tüzet az ajtónyitások következtében keletkező légvonat még nagyobbra éleszsze. Kifeszítették egy ablaknak a vastábláit, amelyeknek résein lánggal lobogó tűznek a fénye villant keresztül. Itt aztán teljes erővel működhetett egy fecskendő, amelynek vize rövid negyedóra letolyása alatt teljesen leirta a tüzet. Megjelentek a tűznél dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, Daniel Ferencz, tb. főszolgabíró és Krsztics János v. polgármester is, vezetve az oltási munkálatokat. Serényen közreműködtek a tűz elfojtásában a vész hírére besereglett járőrök is: különösen buzgólkodott Lóga Szilárd. A tűz feltizenegyre már egészen el volt fojtva. A kár tetemes.

— **Agyonlőtt csendörök.** Ozoráról a kéző délutani órákban az alispáni hivatalhoz távirat érkezett, amelyben az előjáróság lakonikus rövidséggel jeleenti, hogy Lúfa Avram ozorai lakos fia Szász János csendőr-örsvetetőt és Galbara csendőrt, akik házukban szolgálati ügyben megjelentek, agyonlőtték. Az előjáróság egyttal sürgősen kér csendőrségelyt. Dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, alispán helyettes azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. Lapunk zártáig nem kaptunk részletesebb értesítést a véres esetről.

— **Nazarénusok a bíróság előtt.** A biharmegyei Kis hazán egy temetés alkalmával, amidőn öz. Zsorda Floránét kísérték volna örök nyughelyére, nagyobb botrány támadt abból, hogy az egyházi szertartás alatt Irimie Tógyer es meg öt óráh földmives föltett kalappal voltak. A temető pap, Drinku Agoston görög-katolikus lelkész emiatt kérdőre vonta az oltárokat s mert ezek nem engedelmessétek, a dologból nagy láma lett. Vegre is a lelkész abb. hagyta funkcióját, s ott hagyva a gyásznapot, eltavozott. Az eset a nagyvárad törvény-

szék elé került, mely Irimie Tógyert és társait a btkv. 192. § a alapján, mivel vallási szertartást teljesítő lelkészt támadtak meg, 1-3 havi fogházra ítélte. Így ítélte a tábla is, ellenben a kuria, elfogadva a vádlottaknak azt a védekezését, hogy a kérdéses alkalommal nem botránykeresésből, de azért tartottak fenn kalapjaikat, mert így hozza azt magával nazarénus vallásuk, mint az Ügyvédek Közönye írja, a vádlottakat nemcsak az említett szakaszba út közö, de a 190. §. szerint való vallás elleni vétség vádjá alól is felmentette.

— **Meteor.** Ritka tünemény tanui voltak kedden Szakul község lakosai. Este felé ugyanis nagy dörgés és vakító fény közt láttak egy izzó tárgyat a levegőből a földre csapni, a nélkül, hogy nyoma maradt volna. Másnap reggel azonban befutottak a mezőn lakó pásztorok és elmondták, hogy a leesett meteor a földbe mély gödröt ásott, melyből széngőzők tolnak elő. A megremült lakosság tömegesen tódult ki a mezőre, hogy a csodát megtekintse. A nép ijedelmé azonban csak fokozódott, mert az üregből halk moraj hallható. Felnek, hogy a tölcserhez hasonló nyilásból tűz üt ki, s a vidéket el fogja temetni. A szétküldött táviratok alapján már is több tudós érkezett Szakulra, hogy a természet ezen furcsa tüneményét megvizsgálják.

— **Vissza Amerika felől.** Budapestről írják; Nehány hónap előtt Schossberger Zsigmond kereskedő, természetesen nem a hasonnevű báró, csödbe jutott. Ebből kifolyólag a bukott kereskedőnek duplán is meggyűlt a baja a büntető törvényszékkel, ahol nemcsak hamis bukás, de más feljelentés következtében sikerkasztás miatt is bűnvád alá fogták. Schossberger ur egy találta, hogy ez több, mint a mennyit egy különben bekés polgár elviselni képes és meg bucsuszóra sem méltatva a sorsa iránt érdeklődőket, vonatra ült. Amerika felé vette útját. A budapesti kir. ügyészség azonban neszt vette a szökésnek s rögtön intézkedett, hogy az újvilágba vágódó Schossberger haza kerüljön. Távirati megkeresésre a szökevényt Hamburgban elfogták s ma már meg is érkezett illő kísérettel Budapestre. Sántha Elemér kir. ügyész vette át a foglyot s tüstént azt az indítványt tette a törvényszéknek, hogy a történetek után Schossberger vizsgálati fogságban maradjon s így folytassák ellene a további eljárást.

Táviratok.

Munkások a szocialisták ellen.

Budapest, július 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hazafias munkások nagy mozgalmat indítottak a nemzetközi szocialisták ellen. A mozgalom élén az országos iparos ifjak egylete áll, mely fölhevítést küldött az ország összes egyleteire, hogy a munkások tömörüljenek a hazának, a magyar nemzetnek hadat üzeni a szocializmus ellen. A hazafias munkások törekvése a munkások helyzetének javítása, a munkásvédő törvények létesítése, általános szavazatzog, de nem a haza, a nemzetiség feldulása.

Zichy Nándor a pápánál.

Budapest, július 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: Leó pápa tegnap kihallgatáson fogadta gróf Zichy Nándort, akivel hosszabb beszélgetése volt. A kihallgatás után gróf Zichy Nándor Rampolla államtitkárral értekezett.

Abessinai követség Peterhofon.

Budapest, július 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják, hogy a csár és a czárné Peterhofon fogadták az abessinai negus rendkívüli követét és a követség tagjait, akik a czárnak Menelik király és az abessinai metropolita leveleit, az első osztályú Salamond-rendet, egy ókori evangéliumot és egy aranykeresztet nyújtottak át. Az özevy czárnénak Menelik király és Taila királyné levelet, aranykeresztet és kosarat, a czárnénak pedig leveleket és értékes ajándékokat küldtek. A fogadtatás után a követek részére a peterhofi palotában reggelit szolgáltak.

Nyilttér.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

6561. sz. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye zombolyai járásába kebelezett Czernya községében a jegyzői állás, Torontálvármegye tekintetes közigazgatási bizottságának 3552. számú határozata folytán megüresedvén, ennek betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek.

Ez állással következő javadalmazás van összekötve:

kézpénzfizetés 560 frt,
irodai átalány 100 frt,
uti átalány járásbani utazásért 50 frt,
szabad lakás, udvarral és kerttel, szabad fűtés, 763 □-öl kert, hivatalos utazásokért a járáson kívül 3 frt napidíj s a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás f. évi július hó 27-én d. e. 10 órakor, Czernyán a község házában fog megtartatni.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen és a bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket alulirothoz f. évi július hó 25-ig benyujtsák.

Zsombolyán 1895. évi július hó 9-én.

Bielek Antal,
főszolgabíró.

(528-32)

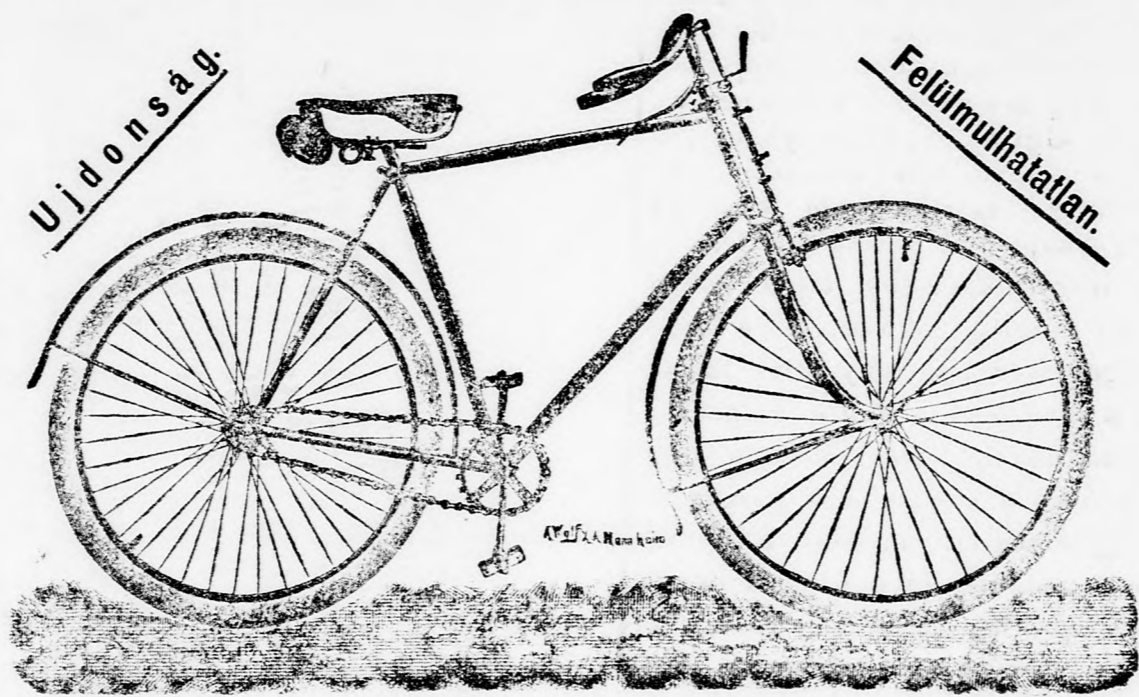
678. szám 1895.

Hirdetmény.

Nagy-Torák község belterületének csatornázása elhatározatvan, a szükséges lejt-mérezési- és tervezési munkák, valamint a kiviteli felügyeletnek, illetőleg a művezetésnek biztosítása céljából f. évi július hó 20-án d. e. 10 órakor Nagy-Torák község-házában nyilvános szóbeli árlejtés tartatik, a melyre a pályázni kívánó okleveles mérnökök azzal hivatnak meg, hogy az ezen munkára vonatkozó feltételek az árlejtés napjáig a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Nagy-Torákon, 1895. évi július hó 10-én.

Chorlé Gyula, Szekosán Josim,
közs. jegyző. (526-2.2) közs. bíró.

Továbbá különféle rendszerű
vadászfegyverek, czélpuskák, revolverek és pisztolyok
számos válfajait szintén raktáron tartom. Lőszereket és töltényeket jótállás mellett,
és olcsó árakon részletfizetésre is szállítok.

479-15.4

Broschkó Ede.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy a legelső gyárakban készült

Pneumatik-járogépeket

140—350 frt árban mindig raktáron tartok. Részletfizetésre is szállítok ilyenféle gépeket, és egyévi jótállást nyújtok.

Minden nálam vásárolt járogépnél felmerülő javítást díjtalanul eszközölök.

Együttal ajánlom dusan felvezelt raktáromat Seidl-, Neumann-, Grizner-, Ppoff-, Rost-, Gassner- stb. féle gyártmányu

varrógépekben.

Geiduschek L. J. fajbaromfi-tenyésztése

Nagybecskereken.

Elárusít a következő fajtisztá, nemes tenyészfajok kiköltésére

tojásokat.

Cochin-China (sárga)	dbja 30 kr.
Brahma-Putra (világos és sötét)	dbja 30 kr.
Plymonth-Rocks (teher)	dbja 50 kr.
Plymonth-Rocks (varka)	dbja 30 kr.
Longshan (fekete, tisztalábu)	dbja 30 kr.
Olasz „Leghorn” (fogolysz. intell. legjobb)	dbja 20 kr.
Japán Bantam (fekete, legkisebb)	dbja 20 kr.
Angol Bantam (sárga- és ezüst)	dbja 20 kr.
Peking kacsa (fehér, igen nagy)	dbja 30 kr.

Az árak csak utánvét mellett küldetnek. Tíz darabon felüli megrendelésnél a csomagolás ingyen. (198—10.10)

A baromfi mindenkor megtekinthető Alkotmány-utca 15. számú házban.

Villanyos házi csengetyűt

valamint mind e szakmába eső munkákat olcsón és jól készít

(197—10.10)

Geiduschek Ignác,

Nagybecskerek, Alkotmány-utca 15.

Megrendelések a környékről is pontosan teljesíttetnek.

A Richter-féle Tinct. capsici compos.

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű házszer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bebizonyosult községekben, csúszl. tagsz. gátásnál stb. né. A föld összes országában nagy elterjedést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító bebizonyosítások között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával vedjünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krajárban üvegenként; Budapesten **Török József** gyógyszerészénél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

2015—13

Van szerencsénk Nagybecskerek és környeke igen t. cz. közönségének szives tudomására hozni, hogy helyben

a „Megváltó”-hoz

czimzett gyógyszerért Kovács Sándor gyógyszerész urtól tulajdonjogilag átvettük s azt az alanti cég alatt fogjuk folytatni. Kérjük a t. cz. közönséget nagybecsült bizalmukkal minket szerencseltetni.

Kiváló tisztelettel

Erős és Halász,

okleveles gyógyszerészek.

(533—1.1)

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Torontál-Vásárhely vasuti állomáson egy

vendéglőt

építttem, s azt f. évi július hó 14-én megnyitom.

Izletes ételek, friss italok és pontos kiszolgálásról kezeskedek.

A t. közönség pártfogását kérve

tisztelettel:

Mész Máttyás,

vendéglős.

(534—1.1)

Dr. GOLDMANN JÓZSEF

köz- és váltó ügyvéd

IRODÁJA

Nagybecskerek, fő-utca 37. (Kupuszarovits féle-ház.)

(515—8.3)

5044. kig. 895.

Párdányi főszolgabíróaságtól

Pályázati hirdetmény.

Csebza községében 300 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás megüresedven, annak betöltése czéljából pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazon egyenek, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kedőig felszerelt kérvényüket, melyben a magyar és román nyelvben való jártasságokat igazolni hivattnak benyujtsak.

A választás f. évi augusztus hó 3-án d. e. 9 órakor Csebza községhezánál fog megtartatni.

Párdanyban 1895. évi július hó 4-én.

Torontálmegye párdányi járási főszolgabírói hivatal.

(524—3.2)

Ház-eladás.

Rákóczy-utcai (Amerika) 2067/15. számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott.

(522—3.1)